

постійно покращує власну результативність, уникає раніше допущених помилок та враховує критичні зауваження.

Зазначені характеристики дозволяють легко та швидко скласти за допомогою Chat GPT (згідно заздалегідь визначених критеріїв та керуючись чинним законодавством) необхідну кількість тестових запитань із певною кількістю варіантів відповідей до них із кожною теми курсу підвищення кваліфікації будь-якої групи кадрів поліцейських. На додачу до цього тестові завдання можна змінювати, створюючи новий перелік до кожного наступного курсу підвищення кваліфікації або у разі внесення змін і доповнень до законодавчих і підзаконних актів.

Підбиваючи підсумки, слід зауважити, що використання ChatGPT в освітньому процесі (перш за все в гуманітарних науках) обумовить в майбутньому зосередження науково-педагогічних працівників на створенні творчих завдань (із відмовою від описових). Отже, поширення інноваційних технологій не тільки суттєво змінить методи та інструменти викладання, але й створить нові можливості для підвищення ефективності усіх видів навчання, у тому числі підвищення кваліфікації поліцейських.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-4>

ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СФЕРІ ОСВІТИ

Андріян В. І.

*доктор наук з державного управління, професор
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
м. Миколаїв, Україна*

На сьогодні цифрова трансформація різноманітних сфер життєдіяльності людей передбачає розроблення та впровадження відповідних технологій штучного інтелекту, котрі на даному етапі співвідношення між штучним і природним інтелектом відіграють роль саме тих засобів, що дозволяють позбавити сучасних людей рутинної роботи й виконувати трудомісткі операції з великими обсягами даних. В сфері освіти штучний інтелект виконує подвійну роль щодо мети й засобів, оскільки під час підготовки фахівців у сфері штучного інтелекту вони набувають статусу мети освіти. В якості сучасного засобу, котрий персоніфікує освіту й знижує її трудомісткість, штучний

інтелект може використовуватися практично у всіх освітніх програмах різних напрямів. Можливості застосування технологій залежать від досягнутого досвіду застосування штучного інтелекту. На сьогодні існує ціла низка розрізнених даних про такі можливості, все ще накопичується необхідний досвід застосування технологій штучного інтелекту в сферу освіти [2]. Однак, незважаючи на широкі перспективи використання штучного інтелекту, можемо стверджувати про існування певних проблемних питань щодо практики використання штучного інтелекту в сфері освіти.

По-перше, по сьогодні все ще відсутня цілісна система нормативно-правових документів, що регламентують використання штучного інтелекту в сфері освіти [1]; мають місце лише ті орієнтири, котрі містяться у відповідних документах державного рівня загального характеру.

По-друге, все ще відбувається необхідне накопичення й оприлюднення наявного досвіду використання штучного інтелекту в сфері освіти, з одночасним застосуванням відповідних технологій та практики: технології мовного розпізнавання, оброблення та генерації природної мови, технології персоналізації навчання, адаптивного навчання, різноманітні віртуальні помічники, технології інтервального (проміжного) навчання, автоматична оцінка, старт-кампус, гейміфікація, чат-боти тощо.

По-третє, штучний інтелект в сфері освіти використовується також і для підвищення якості всіх компонентів освітнього процесу (зміст освіти, навчально-педагогічна взаємодія, контроль та аналітика тощо) [3].

По-четверте, в сфері вищої освіти за допомогою штучного інтелекту реалізується широкий спектр аспектів використання штучного інтелекту, представлені розробкою та реалізацією програм зі штучним інтелектом; науковими розробками; розробленням для інших сфер, зокрема економіки; підготовкою викладачів до підготовки кадрів у сфері штучного інтелекту [5]; використання технологій управління освітою; використання технологій штучного інтелекту щодо дозвільної діяльності студентів; використання технологій штучного інтелекту для покращення якості освіти; використання технологій штучного інтелекту щодо підвищення якості життєдіяльності студентів [2].

По-п'яте, існуючі науково-педагогічні орієнтири використання технологій штучного інтелекту в сфері освіти ґрунтуються на сукупності інформаційного, гуманістичного підходів у сфері освіти й представлені групами принципів (гуманізму, персоніфікації, суб'єктності, процесуальної реалізації в сфері освіти [4]), котрі носять діалектичний характер, несуть в собі протиріччя й слугують передумовами ґрунтовних досліджень етичних і аксіологічних аспектів

використання штучного інтелекту у сфері освіти, є повинно виокремитися в предмет окремого дослідження.

Таким чином, перераховані питання свідчать про наявні особливості та динаміку розвитку ідей та технологій штучного інтелекту в сфері освіти, ефективними методами вирішення котрих можуть слугувати:

- вивчення та аналіз нормативно-правових документів, що регламентуватимуть питання вивчення соціального замовлення, нормативи та орієнтирів використання технологій штучного інтелекту в сфері освіти;

- аналіз та вивчення тематичних сайтів та сайтів освітніх організацій, абстрагування та узагальнення для ефективної систематизації наявного досвіду та виявлення відповідних аспектів застосування штучного інтелекту в сфері освіти;

- аналіз та діалектичний синтез під час виявлення науково-педагогічних орієнтирів використання технологій штучного інтелекту в сфері освіти.

Поширення технологій штучного інтелекту в сучасному світі набирає дедалі більших обертів. Досить швидко людина не зможе уявити життя без систем штучного інтелекту, що з високою ймовірністю можуть стати наймасштабнішим інноваційним проектом за всю історію людської цивілізації не лише в сфері освіти.

Список посилань

1. Завальний А. М. Інновації юридичної освіти: осмислення, виклики, перспективи. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 4 (109). С. 113-132. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknvvs_2018_4_11.

2. Онищук І. І. Правове регулювання технологій штучного інтелекту: теоретико-прикладні та етичні засади. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2020. № 3. С. 50-57. DOI: <https://doi.org/10.32886/instzak.2020.03.06>.

3. Петришин О. В., Гиляка О. С. Права людини в цифрову епоху: виклики, загрози та перспективи. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2021. Т. 28. № 1. С. 15-23. doi: 10.37635/jnalsu.28(1).2021.15-23

4. Радутний О. Е. Юридична освіта та сфера надання правових послуг в контексті штучного інтелекту. *Інформація і право*. 2019. № 2(29). С. 40-54. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Infpr_2019_2_7.

5. Рамазанов С. К., Шевченко А. І., Купцова Є. О. Штучний інтелект і проблеми інтелектуалізації: стратегія розвитку, структура, методологія, принципи і проблеми. *Штучний інтелект*. 2020. № 4. С. 14-23. DOI: <https://doi.org/10.15407/jai2020.04.014>